

Alstahaug kommune (post@alstahaug.kommune.no)

Viser til sak nr. 2024/2344 i Alstahaug kommune.

Kommentar til brev av 25.11.2024 fra Kartverket angående «Oppstart av navnesak 2024/296 – Mindland(et) i Alstahaug kommune»

I brevet står det at «Kartverket har sammenfatta de skrivemåtene av navnet som vi har funnet fram til på offentlige kart og i andre kilder, se det vedlagte navnesaksskjemaet.»

I navnesaksskjema står bl.a.: «EL- lokalkjent person fra Tjøtta, bestemt form blir brukt lokalt». Dette må betegnes som en subjektiv uttalelse fra personen, uansett hvem hen er. Det kan nok forekomme at noen uttaler navnet [*mindlanne*], men for øyas befolkning er stedsnavnet Mindland.

I brevet står det også at «Etter stedsnavnloven skal skrivemåten av stedsnavn fastsettes med utgangspunkt i den nedarva, lokale uttalen av navnet.» Når stedsnavnet skrives Mindland, uttales det også Mindland.

Hvis man skal argumentere med lokalkjente personer i denne sammenheng, så kan det passe å trekke fram en person med lokalhistorisk tyngde. Arnt O. Åsvang (1939-2003), fra Vevelstad, en nabobygd til Mindland, har skrevet mange lokalhistoriske bøker, f. eks. «Vår slekt I – Slekten Høyholm (fra 1827)» (1970), hvor Mindland er nevnt fire ganger (s.45), og «Vårt hundreår III – Tragedier» (1999) hvor Mindland er nevnt 10 ganger. Arnt O. Åsvang nevnte ofte Mindland i sine bøker, men skrev det aldri Mindlandet.

Mindland historielag er klar over at det finnes mange eksempler på begge skrivemåtene i ulike medier, men for øyas befolkning er stedsnavnet Mindland. For å finne «den nedarva, lokale» navnetradisjonen, så er sannsynligvis Nasjonalbiblioteket det rette sted å lete.

Ved navnesøk i Nasjonalbiblioteket den 19. des. 2024 ble resultat følgende:

Søkeord	Antall treff				Totalt
	i bøker	i tidsskrifter	i aviser	i kart	
Mindland	338	820	13 945	21	15 124
Mindlandet	261	160	911	64	1 396

Søkeresultatet viser at antall Mindlandet-treff bare utgjør ca. 9 % av antall Mindland-treff. Selv om Mindlandet har vært det offisielle navnet Kartverket har brukt i mange år, utgjør det en svært liten del av den totale stedsnavnbruken. Til tross for Kartverkets skrivemåte, så fortsetter folk å bruke Mindland, som ifølge lokalbefolkningen er den riktige skrivemåten.

Det er heller ikke uvanlig at stedsnavn/poststeder skrives i ubestemt form, både lokalt og nasjonalt, også med endelsen land, f.eks.: 8400 Sortland, 8730 Bratland, 8733 Stuvland, 8255 Røklund, 8326 Myrland, 6688 Våglund, 9595 Sandland, 4536 Bjelland og 4646 Finsland.

Til slutt noen få historiske eksempler fra fagbøker hvor stedsnavnet Mindland er brukt: (Uthevingene er gjort av undertegnede.)

1. P. A. Munch: Historisk-geografisk Beskrivelse over Kongeriket Norge i Middelalderen (1849) s. 65: «. . , søndenfor denne (Thjøtø), Minda (**Mindland**), Vega (Wegen) . . .»
2. P. A. Munch: Det norske folks historie (1853) s. 320: «Brødrene gik agter til ham og spurgte, hvor han tænkte at styre hen. Han sa at han vilde til den nærmeste Ø (**Mindland?**). . . »
3. O. Rygh: Norske gaardsnavne, Opplysninger samlede til brug ved matrikelens revision - Nordlands Amt (1905) s. 59: «Gaarden ligger paa den søndre Ende af den Ø, som nu kaldes **Mindland**, og 1ste Led af gaardnavnet maa indeholde det gamle Navn paa denne Ø.»
4. Amund Helland: Topografisk-statistisk beskrivelse over Nordlands Amt (1908) s. 200: «Mindnes. Gaarden ligger paa den søndre ende af den ø, som kaldes **Mindland**, og 1ste led af gaardnavnet maa indeholde det gamle navn paa denne ø.»
5. O. Rygh: Norske gaardsnavne, Opplysninger samlede til brug ved matrikelens revision (1910): (Under Søndre Bergenhus Amt – Varaldsø, s. 3) Dette Ord **mynd* kunde ogsaa foreligge i Ønavnet **Mindland**. * *Mynd* (eller **Mynda?* Jfr. i *Myndo fiordunge* AB. 87. 89. 90)»
6. Det Statistiske Centralbyrå - Folketellingen 1910, s. 251 og 1920, s. 150: «**Mindland**»
7. Aug. Maurice Augustson (red), m.fl.: Vore sjøfartsinstitutioner og deres mænd (1916) s. 74: «Sjelva. **Mindland**, s. Helgeland. Magnus Oscar Petrus Selliseth, født 1871, ansat 1914.»
8. Norges sjøkartverk: Den norske los 1921 - 8de hefte – s. 212: «Mindværffjorden og Trosundet. Vestenfor Havnøen går Mindværffjorden inn mellem denne ø og **Mindland**.»
9. Alstahaug Kanikgjeld 1922 - fra de eldste tider indtil 1914 – s. 35: «Kommen lidt fra land spurgte brødrene, hvor han agtede sig hen. 'Til **Mindland**', svarede Haarek.»
10. Skyttersaken i Norge. Dens historie og nuværende stilling (1927) s. 408: «**Mindland** 1907-24.»
11. Gyldendal konversasjonsleksikon b. 12 (1935) s. 218: «Halsfjord, T. 3, **Mindland**, Lauvøy . . »
12. Trondheim Ferskfiskgrossisters Forening – 50-års Beretning 1909-1959 – s. 123: «Issituasjonen ble meget vanskelig ut over våren og en måtte gå til fellesinnkjøp av is fra **Mindland**, for å dekke behovet.»

- □ -

Mindland har vært øyas navn i generasjoner, og det bør det fortsatt være.

For Mindland historielag
Steinar Larsen

E-post: mindlandshistorie@gmail.com

Kopi til: Kartverket post@kartverket.no
Språkrådet post@sprakradet.no